

Συζητώντας την επικαιρότητα κάποιες φορές με ένα φίλο προκύπτουν πολλές φορές σκέψεις και απόψεις αξιολογες που με πολύ δισταγμό αποφάσισα να δηλωποιήσω με μία προϋπόθεση, να τηρηθεί η ανωνυμία του. Πρόκειται για ένα απλό άνθρωπο, βοσκός το επάγγελμα, απόφοιτος του δημοτικού σχολείου. Το μεγαλύτερο διάστημα μένει στο βουνό στη μάντρα του όπου φυλάει τα κατσίκια του.

Ακούει συχνά ραδιόφωνο και βλέπει σπανιότερα τηλεόραση.

Τελευταία φορά που είχαμε μια συζήτηση ήταν περισσότερο ενοχλημένος και προβληματισμένος.

Ε. Τι συμβαίνει Χρήστο; Σε βλέπω χλωμό αυτή τη φορά. Ξέρω ότι πολλές φορές φαίνεσαι ανήσυχος αλλά αυτή τη φορά με κάνεις να ανησυχώ και εγώ.

Χ. Είμαι πολύ λυπημένος, μου λέει, και ανησυχώ πολύ. Δεν ακούς τις ειδήσεις; Τα κακό που γίνεται στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη; Συλλαλητήρια φωτιές, δακρυγόνα; Που θα πάει αυτή η κατάσταση;

Ε. Πράγματι αυτή τη φορά κράτησε πάρα πολύ. Μη ξεχνάς όμως ότι σε μια δημοκρατία ο καθένας μας έχει δικαίωμα να έχει τη δική του άποψη.

Χ. Συμφωνώ, μόνο που αυτή την άποψη δεν την εκφράζει κανείς στο δρόμο. Υπάρχουν τόσοι άλλοι τρόποι να την εκφράσει. Είναι τόσο δύσκολο να καθίσουν οι ενδιαφερόμενοι σ' ένα τραπέζι και να συζητήσουν το πρόβλημα; Εάν αυτό είναι αδύνατο στον πανεπιστημιακό κύκλο τότε τι μπορεί να γίνει σε άλλα στρώματα της κοινωνίας;

Ε. Ίσως τα ΜΜΕ να μην έδωσαν ιδιαίτερη έμφαση και ενημέρωση στο θέμα αυτό. Κατά πόσον δηλαδή εξαντλήθηκαν οι προσπάθειες σύγκλησης απόψεων και κατά πόσο διεξήχθη ειλικρινής διάλογος.

Χ. Ακούγονται στα κανάλια σχεδόν μόνο συνθήματα και γενικόλογα που δεν έχουν και τόσο σχέση με το πραγματικό πρόβλημα. Επί τέλους πιο είναι το ζητούμενο και τι είναι εφικτό στην παρούσα κατάσταση; Δεν μπορώ να καταλάβω πως είναι δυνατόν ο επιστημονικός κόσμος της χώρας να μη μπορεί να συμφωνήσει σ' αυτά.

Ε. Μήπως η κάθε εμπλεκόμενη ομάδα έχει το δικό της ζητούμενο διαφορετικό από τα άλλα ; Μήπως κοιτάμε το δέντρο και όχι το δάσος όπως λένε;

Χ. Μάλλον πρέπει να επαναπροσδιορίσουμε την έννοια «εκπαίδευση». Πέραν του ότι το εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να παράγει ελεύθερους, με την πραγματική έννοια, υπεύθυνους και συνετούς πολίτες, πρέπει επίσης να τους εφοδιάσει με κατάλληλες γνώσεις και δεξιότητες για να είναι χρήσιμοι στην κοινωνία. Γίνεται αυτό με την παρούσα κατάσταση; Ακόμα και οι τυφλοί αντιλαμβάνονται ότι αυτό δεν γίνεται.

Μετατρέπονται οι φοιτητές σε αποθήκες γνώσεων, χωρίς κρίση και τάση δημιουργικότητας. Εκδίδει π.χ. ο καθηγητής του κάθε μαθήματος ένα «εγχειρίδιο» και όταν ο φοιτητής το διαβάσει και το μάθει, πολλές φορές παπαγαλιστί, περνάει τις εξετάσεις. Τα ξέρω αυτά γιατί σπούδασα δυο κόρες.

Πόσο δύσκολο είναι να προσδιοριστούν μέτρα που μπορούν να ανατρέψουν αυτή την κατάσταση; Για κάποια μέτρα που μπορούν να εφαρμοστούν άμεσα, όπως π.χ. την αντικατάσταση του εγχειριδίου του καθηγητή με μια ευρύτερη επιλογή συγγραμμάτων, που θα παρέχεται δωρεάν, γιατί να υπάρχουν αντιδράσεις;

Ε. Έχει καταγραφεί ότι η έκδοση του «εγχειριδίου» κοστίζει στον Έλληνα φορολογούμενο τρεις φορές ακριβότερα από όσον θα κόστιζε ένα αντίστοιχο βιβλίο από την ελεύθερη αγορά.

Χ. Δεν είναι μόνο αυτό το μέτρο που εκτός της συμβολής του στην βελτίωση της ποιότητας εξοικονομεί και πόρους. Πως μπορεί ένας ακαδημαϊκός να απαιτεί σήμερα ενίσχυση των πόρων για την εκπαίδευση και να μην αποδέχεται μέτρα για την καλλίτερη διάθεση και διαχείριση των πόρων αυτών;

Ε. Υπάρχουν δύο κύρια επιχειρήματα από όσα μεταδίδονται από τα ΜΜΕ εκ μέρους των καθηγητών και των φοιτητών: 1. Τα πανεπιστήμια θα γίνουν υποχείρια των επιχειρήσεων και του κεφαλαίου και 2. Ανοίγεται ο δρόμος για την ιδιωτικοποίηση της ανώτατης εκπαίδευσης. Ποια είναι η γνώμη σου;

Χ. Η προσαρμογή της ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης στις απαιτήσεις της αγοράς είναι κατά τη γνώμη μου αναγκαίο κακό. Η ανάγκη αυτή γίνεται ακόμα πιο επιτακτική όσο προχωράει η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας. Δεν μπορεί να κινείται κανείς ενάντια στο ρεύμα. Η παγκοσμιοποίηση είναι ένα γεγονός. Αυτό που πρέπει να μας απασχολεί είναι, εμείς τι κάνουμε; Η ανεργία όλο και μεγαλώνει, οι μικρές επιχειρήσεις κλείνουν ή μια πετά την άλλη. Στον κυκεώνα του ανταγωνιστικού περιβάλλοντος θα επιβιώσει αυτός που διαθέτει δυνατά μυαλά με εφευρετικότητα και ιδιαίτερες δεξιότητες στις απαιτήσεις της αγοράς. Αυτά τα μυαλά μπορεί να τα παράγει μόνο το εκπαιδευτικό σύστημα. Η αναπροσαρμογή του εκπαιδευτικού συστήματος πρέπει να γίνει σε όλα τα επίπεδα.

Κάθε άνθρωπος που έρχεται σ' αυτόν τον κόσμο φέρει μαζί του ορισμένα ταλέντα και τάσεις που μπορούμε να διακρίνουμε σε τρεις κατηγορίες.

1. Ανακάλυψη της αλήθειας, επιστήμονες, φιλόσοφοι, θεολόγοι κ.λ.π.

2. Ανάδειξη του ωραίου, ποιητές, ζωγράφοι, ηθοποιοί, αρχιτέκτονες κ.λ.π.

3. Παροχή υπηρεσίας, ιατροί, δικηγόροι, μηχανικοί, παραγωγοί προϊόντων, κ.λ.π.

Το εκπαιδευτικό σύστημα μπορεί από πολύ νωρίς να αναδειξεί τα ταλέντα αυτά και να τα καλλιεργήσει κατάλληλα ούτως ώστε να αποδώσουν καλλίτερα στην κοινωνία αλλά και να έχουν οι ίδιοι την μεγαλύτερη δυνατή ικανοποίηση. Να αγαπά κανείς αυτό που κάνει είναι το ζητούμενο. Τότε αυτό που παράγεται θα είναι με βεβαιότητα το καλλίτερο και πλέον χρήσιμο στην κοινωνία.

Η ιδιωτικοποίηση της εκπαίδευσης δεν είναι αναγκαστικά μονόδρομος για την αναβάθμιση και βελτίωση της. Είναι μέθοδος εξαναγκασμού μέσα από την ανταγωνιστικότητα. Θα μπορούσε να επέλθει βελτίωση εάν η ακαδημαϊκή κοινότητα και οι κυβερνώντες όλα αυτά τα χρόνια έδειχναν μεγαλύτερο αίσθημα ευθύνης στο μεγάλο αυτό κοινωνικό πρόβλημα. Μυαλά και πολύ καλά μάλιστα έχουμε, γιατί να μη μπορούμε;

Ε. Επειδή πολλά από αυτά που λέγεις ακούγονται αυτονόητα γιατί είναι τόσο δύσκολο να γίνουν κατ' αρχήν αντικείμενο διερεύνησης και εν συνεχεία να γίνουν με τον ενδεδειγμένο τρόπο πράξη;

Χ. Σ' αυτό οφείλουν οι κύριοι πολιτικοί μας να δώσουν απάντηση στον ελληνικό λαό γιατί η ευθύνη τους είναι μεγάλη για το μέλλον της Ελλάδας.

Εδώ τελειώνει για σήμερα ο διάλογος με την κοινή λογική, όπως εκφράζεται από τον κ. Χρήστο, τον απλό αυτό άνθρωπο που δεν χρειάστηκε σπουδές για να διαθέτει αυτή την κρίση και διάκριση ή απλά την κοινή λογική.